

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 2P/60/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5919201886
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Klukoš
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2020:5919201886.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudcom JUDr. Branislavom Klukošom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. A., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom Centrum pre deti a rodiny so sídlom Kalvárska 35, Ružomberok, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok - odbor sociálnych vecí a rodiny, dieťa rodičov: matka nebohá O. A. a otec K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. X, X., v konaní o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny X. o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, za účasti Okresnej prokuratúry X., takto

rozhodol:

Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť nad maloletou S. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletú umiestňuje do Centra pre deti a rodiny so sídlom Kalvárska 35, Ružomberok, IČO: 30 228 273.

Otec maloletej S. A., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 100 eur mesačne, a to vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny so sídlom Kalvárska 35, Ružomberok, IČO: 30 228 273, č.ú.: S XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

Súd obmedzuje otca maloletého dieťaťa vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej, a to práva zastupovať maloleté dieťa po dobu trvania ústavnej starostlivosti.

Súd ustanovuje maloletej S. A., nar. XX.XX.XXXX opatrovníka, a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok na čas trvania obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Opatrovník je povinný maloleté dieťa zastupovať, pričom zastupuje maloleté dieťa iba v bežných veciach.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok doručil tunajšiemu súdu dňa 14.11.2019 podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou S. A..

2. Podnet po skutkovej stránke odôvodnil tým, že maloletá bola na základe uznesenia Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 9Ppom/2/2019 zo dňa 13.09.2019 neodkladným opatrením dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny so sídlom Kalvárska 35, Ružomberok. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 02.10.2019. Vydaniu rozhodnutia predchádzala situácia, že otec maloletej pod vplyvom alkoholu spôsobil dňa 11.09.2019 v ich byte požiar, pričom v tom čase sa v domácnosti nachádzala aj maloletá S.. Táto potvrdila, že otec vo zvýšenej miere požíva alkohol a viackrát sa jej vyhrážal samovraždou. Tiež jej odmietal dávať peniaze na potrebné veci. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť bol preto maloletej S. ustanovený majetkový opatrovník uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 10P/25/2017, pričom maloletá poberá sirotsky dôchodok v sume 139,50 eur. Maloletá bola umiestnená do Centra pre deti a rodiny 13.09.2019, je na samostatne usporiadanej skupine v rodinnom dome

na ulici S. XXA v Ružomberku. Proces adaptácie v čase podania podnetu nebol ukončený, ale prebiehal dobre. Maloletá S. si v novom prostredí rýchlo zvykla, je spokojná, má tam pokoj. Pokračuje v štúdiu na Spojenej škole Scotta Viatora 2 v Ružomberku odbor pomocný kuchár, kde je vzdelávaná podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho plánu a dosahuje výborné resp. veľmi dobré vyučovacie výsledky. Otec maloletej má komplikovaný zdravotný stav a to tak psychický ako aj fyzický, ktorý mu bráni v mobilite a tým aj v zabezpečení starostlivosti o dcéru a domácnosť. Maloletá S. často preberala rolu rodiča a zabezpečovala starostlivosť o domácnosť sama. V októbri 2019 otec prekonal už tretí infarkt, pričom začiatkom novembra absolvoval operáciu srdca v Banskej Bystrici. Od umiestnenia je maloletá S. s otcom v častom kontakte, či už telefonickom alebo osobnom. Otec prejavuje záujem o dcéru, ale vždy je to v kontexte toho, či mu S. príde domov poriadit', nakúpiť, navariť, skrátka postarať sa o neho. Maloletá je tiež v kontakte s krstnými rodičmi, rodinou A., ktorá žije v P. Z., chodí k nim na krátkodobé pobyty, avšak títo sa vyjadrili, že sa o maloletú nemôžu z dlhodobého hľadiska postarať. Na poslednej návšteve maloletej S. v centre sa samotná S. vyjadrila, že pokiaľ otec neprestane piť a doma sa nič nezmení, chce zostať v centre aj do 18. rokov. V podnete bolo ďalej uvedené, že S. nebola prvá raz dočasne odňatá zo starostlivosti otca, takáto situácia sa už opakovala aj v januári 2016, kedy matka maloletej zomrela a otec vo zvýšenej miere začal požívať alkohol. V apríli 2016 bola S. uznesením Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 3Ppom/2/2016 zo dňa 06.04.2016 zverená do dočasnej starostlivosti krstného otca J. A.. Od júla 2016 bola maloletá v domácnosti s otcom, s rodinou pracovali aj na úrovni zlepšenia rodičovských zručností. Uznesením Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 3P/51/2016 zo dňa 05.10.2016 bolo neodkladné opatrenie zrušené. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 3P/51/2016 zo dňa 13.09.2016 bolo uložené maloletej výchovné opatrenie, dohľad nad výchovou maloletého dieťaťa aj za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok a súkromného centra ŠPP Nosko Health Prevention Ružomberok. Uznesením Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 9Ppom/2/2016 zo dňa 15.11.2016 bola neodkladným opatrením maloletá dočasne zverená do starostlivosti detského domova Detský smiech Ružomberok, následne bolo uznesením Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 9P/2/2017 zo dňa 08.03.2017 uložené výchovné opatrenie a za účelom odbornej pomoci nariadený pobyt v detskom domove Detský smiech Ružomberok, kde bola až do 06.11.2017, kedy bolo uznesením Okresného súdu Ružomberok 9P/53/2017 zo dňa 06.11.2017 zrušené výchovné opatrenie a maloletá bola odovzdaná do starostlivosti otca. Otec nastúpil dňa 12.12.2016 na ústavnú protialkoholickú liečbu, ktorú však nedokončil.

3. Otec maloletej vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu aj z dôvodu požívania alkoholických nápojov nie je schopný zabezpečiť starostlivosť o S. a tým garantovať jej priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin, ako aj vývoj a potreby maloletého dieťaťa. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto úrad práce požiadal, aby súd nariadil nad maloletou ústavnú starostlivosť s tým, že otca zaviaže k povinnosti prispievať na výživu maloletej primeraným výživným na účet Centra pre deti a rodiny Ružomberok.

4. Okresný súd Ružomberok na základe uvedeného podnetu uznesením sp. zn. 2P/60/2019 - 14 zo dňa 03.12.2019 začal ex offa konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou S. A..

5. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Ružomberok podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.12.2019 zahlásila vstup prokurátora do začatého konania.

6. Na pojednávaní konanom dňa 13.01.2020 súd konal a rozhodol v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa, ktorý má doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil a ani nepožiadal o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu.

7. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že v plnom rozsahu trvajú na podanom podnete, k otcovi uviedla, že tento má opäť problémy s alkoholom, telefonicky ho kontaktovali, avšak neprejavil záujem zúčastniť sa súdneho pojednávania.

8. Na pojednávaní bola vypočutá maloletá S. A., ktorá uviedla, že v centre pre deti a rodiny sa má dobre, má zabezpečené všetky podmienky na to, aby mohla študovať, je o ňu postarané čo sa týka výživy a hygieny, nemá s nikým žiadne konflikty, všetko je v poriadku. V škole sa jej darí dobre, študuje a so školou nemá žiadne problémy. Minulú sobotu navštívila otca, prišla neohlásene, otec bol prekvapený, pričom zistila, že je opätovne pod vplyvom alkoholu, dal jej peniaze, aby zaplatila faktúry spoločnosti Orange a Digi, ktoré neskôr po telefóne pýtal späť na pálenku. Uviedla, že si myslí, že otec ju nemá až tak rád, lebo keby ju mal rád, tak by o ňu bojoval, avšak stále pije. Súhlasila s tým, aby bola nad

ňou nariadená ústavná starostlivosť, nakoľko v centre pre deti a rodiny jej je dobre, nemá tam žiadne problémy a je o ňu postarané.

9. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka tak isto navrhla, aby súd nariadil nad maloletou ústavnú starostlivosť vzhľadom k tomu, že sa opätovne objavili problémy jej otca s požívaním alkoholu a so starostlivosťou o maloleté dieťa. S poukazom ku skutočnosti, že otec zlyhal, maloletá bola neodkladným opatrením zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny v Ružomberku, kde sa nachádza v súčasnej dobe. Maloleté dieťa nebolo prvýkrát odňaté zo starostlivosti rodičov, prvýkrát sa to stalo vtedy, keď otec zlyhal a bola zverená do starostlivosti krstného otca, druhýkrát opätovne vtedy, keď otec začal požívať alkoholické nápoje, nestaral sa a bolo uložené výchovné opatrenie, po smrti matky sa situácia ešte zhoršila, otec mal opätovne problémy s alkoholom, znova zlyhal. Dôvodom posledného nariadenia neodkladného opatrenia bola tá skutočnosť, že otec pod vplyvom alkoholických nápojov spôsobil v byte požiar, následne bol hospitalizovaný na jednotke intenzívnej starostlivosti rovnako ako aj maloletá S.. Aktuálna situácia je taká, že otec opätovne požíva alkoholické nápoje, mal štvrtý infarkt, bol znova operovaný v Banskej Bystrici. V podstate sa u neho striedajú obdobia, keď má týždeň, že nepije a potom s nimi spolupracuje, naopak druhý týždeň zase pije, odmieta spolupracovať. Nakoľko sanácia rodinného prostredia nie je možná navrhli, aby súd nariadil nad maloletou ústavnú starostlivosť. Maloletá S. sa ako jedna z mála detí vyjadрила, že je v centre spokojná a šťastná.

10. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Ružomberok navrhla na základe vykonaného dokazovania nariadiť nad maloletou ústavnú starostlivosť, maloletú umiestniť do centra pre deti a rodiny, obmedziť rodičovské práva pokiaľ sa týka zastupovania maloletej a zaviazať otca k povinnosti prispievať na výživu maloletej na účet centra pre deti a rodiny.

11. V rámci dokazovania sa súd ďalej oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s pripojenými spismi, najmä so spisom tunajšieho súdu sp. zn. 9PPom/2/2019.

12. Maloletá S. A. bola na základe uznesenia Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 9PPom/2/2019 -12 zo dňa 13.09.2019 dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny so sídlom Kalvárska 35, Ružomberok a otcovi bolo nariadené podieľať na sa výžive maloletej výživným vo výške 100 eur mesačne vždy do 15. dňa. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 02.10.2019 a vykonateľnosť dňom 13.09.2019. Zo správy Centra pre deti a rodiny Ružomberok zo dňa 11.11.2019 vyplynulo, že maloletá sa v ich zariadení nachádza od 13.09.2019 na základe vyššie uvedeného uznesenia tunajšieho súdu. Je umiestnená na samostatne usporiadanej skupine Centra pre deti a rodiny v rodinnom dome na ulici S. XXA v Ružomberku. V aktuálnom školskom roku navštevuje druhý ročník na Spojenej škole Scotta Viatora 8 v Ružomberku, odbor pomocný kuchár. Je vzdelávaná podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho plánu. Jej vyučovacie výsledky sú výborné až veľmi dobré, je snaživá. Vie byť samostatná, v oblasti finančnej gramotnosti však ešte potrebuje usmernenie. S. si dá poradiť, vie si aj šetriť. Jej zdravotný stav je dobrý, má však nedostatky v oblasti dentálnej starostlivosti. Je naďalej v kontakte so svojim biologickým otcom, s ktorým telefonuje niekoľkokrát týždenne, pričom ho navštevuje v ich byte. Vzhľadom na aktuálnu situáciu v rodine maloletej nie je možný reálny návrat do biologickej rodiny. U otca je vnímaná potreba zabezpečiť sociálnu službu v zmysle obslužných činností ako aj starostlivosti o domácnosť.

13. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

14. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

15. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

16. Na základe vykonaného dokazovania, po oboznámení sa s listinnými dôkazmi a výsluchu účastníkov konania mal súd za preukázané, že podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok je v celom rozsahu dôvodný. V konaní bolo preukázané, že maloleté dieťa bolo v minulosti niekoľkokrát dočasne odňaté zo starostlivosti rodiča a bolo dočasne zverené buď do starostlivosti inej osoby alebo ústavu. Po smrti jej matky otec vo zvýšenej miere požíval alkoholické nápoje, zanedbával starostlivosť o maloleté dieťa ako aj o domácnosť. V minulosti sa často krát stávalo, že celá starostlivosť a chod domácnosti bola na maloleťom dieťati. Naposledy bola situácia vyhrotená dňa 11.09.2019, kedy otec maloletej pod vplyvom alkoholických nápojov spôsobil v byte požiar, pričom sa v tom čase s ním nachádzalo aj maloleté dieťa. otec bol následne hospitalizovaný aj na jednotke intenzívnej starostlivosti, rovnako aj maloleté dieťa. Nakoľko sa dieťa po tomto incidente ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti, bolo na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu sp. zn. 9PPom/2/2019 dočasne zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodinu v Ružomberku. V konaní bolo teda dostatočne preukázané, že otec maloletého dieťaťa sa správal nezodpovedne, keď svojim správaním ohrozil život seba i svojho maloletého dieťaťa, nakoľko vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje, nestará sa o maloleté dieťa, celá starostlivosť o domácnosť zostala na pleciach maloletého dieťaťa, a teda maloletá nemá v domácnosti otca zabezpečené všetky podmienky pre svoj zdravý fyzický a psychický vývin. Už v minulosti sa veľakrát stalo, že dieťa bolo rozhodnutiami súdov odňaté zo starostlivosti rodiča a zverené do starostlivosti iných osôb. Nakoľko dieťa nemá iných príbuzných, ktorým by mohlo byť zverené, pričom jej krstní rodičia sa vyjadrili, že nie je v ich silách postarať sa dlhodobo o maloleté dieťa, súd podnetu vyhovel a nariadil nad maloletou ústavnú starostlivosť. Samotná maloletá vyjadrila súhlas s nariadením ústavnej starostlivosti, nakoľko má v centre pre deti a rodiny zabezpečené všetky podmienky na svoj psychický a fyzický rozvoj, je o ňu postarané po stránke materiálnej ako aj všetkých ostatných potrieb.

17. Súd zároveň uložil otcovi maloletého dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 100 eur mesačne, vždy do každého 15 dňa v mesiaci vopred na účet centra, pričom zohľadnil vek maloletého dieťaťa, jeho potreby, ako aj príjem otca. Otec maloletého dieťaťa je poberateľom invalidného a vdoveckého dôchodku v súhrnnej výške 736,40 eur.

18. S poukazom ku skutočnosti, že súd nariadil nad maloletou ústavnú starostlivosť, súd zároveň otca obmedzil vo výkone rodičovských práva povinností vo vzťahu k maloletej, a to práva zastupovať maloleté dieťa po dobu trvania ústavnej starostlivosti, pričom maloleťmu dieťatu bolo uznesením Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 10P/25/2017 ustanovený majetkový opatrovník, a to mesto Ružomberok. Súd tiež ustanovil maloletej opatrovníka, a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok na čas trvania obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloleťmu dieťatu, pričom opatrovník bude maloleté dieťa zastupovať iba v bežných veciach.

19. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, nakoľko toto konanie bolo začaté ex offo, a teda súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Ružomberok písomne v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na uskutočnenie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov; ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí - rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia.